

10.Sınıf Müzik Kazanım Listesi ve Açıklamaları

10. A. DİNLEME – SÖYLEME

10.A.1. Kullanım tekniğine uygun olarak ses geliştirme çalışmaları yapar.

- İnsan sesinin (vokal) oluşumu sırasında, sesli ve sessiz vokallerin özellikleri açıklanır.
- Vokallerin değişik durumları (dilin önde, geride, dudakların düz ve yayvan oluşu) örneklendirilir.
- Nefes, vücut yumuşaklığı-rahatlığı ve dil-konuşma gibi ana öğeler üzerinde durulur.
- ç) Tonal eserler için sesli ve sessiz vokallerle kromatik sesler, kromatik ilerleyen arpejler, nefes ve sesi belli kuvvetlerde (piyano, mezzoforte, forte) kullanma kriterleri ile sesin kullanım tekniklerini destekleyen çalışmalar yapılabilir. Makamsal eserler için hançere ve ağız çalışmaları yapılabilir.

10.A.2. İstiklâl Marşı'nı süre değerlerine uygun söyler.

- İstiklâl Marşı'nın bona ve solfeji yapılarak, tek ve çift çoğaltma noktası olan süre değerlerine dikkat çekilir.
- Prozodi kuralları hatırlatılır.
- İstiklâl Marşı'nın sözlü ve sözsüz profesyonel ses kaydı dinletilip doğru teknikle söyleme çalışmaları yapılır.

10.A.3. Çoksesli müzikleri tanır.

- Dinletmek üzere seçilen eserler iki sesli düzenlenmiş türkü ve şarkılar ile iki sesli kanon biçimleriyle sınırlıdır.

10.A.4. Millî bilinç kazandıran marşları ve kahramanlık türkülerini seslendirir.

- Marşların ve türkülerin sesin kullanım tekniğine, hız, gürlük ve anlatım terimlerine uygun olarak söylenmesine yönelik çalışmalar yapılır.

10.A.5. Türk halk müziği eserlerini dinler.

- Türkülerimiz dinletilirken kültürel mirasımızı korumanın gerekliliği vurgulanır.
- Kültürümüzü yansıtan eserler söylenirken toplumsal değerlere saygılı olmanın önemine vurgu yapılır.
- Uzun havalar, kırık havalar, oyun havaları ve zeybekler gibi Türk halk müziği dağarcığından eserler seçilir.

10.A.6. Türk müziğine ait makamsal eserleri seslendirir.

- Rast ve saba makamlarında kuramsal ayrıntıya girilmeden makamlarla ilgili dinleme, söyleme ve makamsal etkiyi hissetme çalışmaları yapılır.
- Rast ve saba makamlarında bestelenmiş seçkin eserler dinletilir ve eserlerin seslendirilmesine yönelik çalışmalar yapılması sağlanır.
- Farklı bölgelere ait eserlere (türkü, şarkı) yer verilir.
- ç) İlgili her makam Türk halk müziği ve Türk sanat müziği eserlerinden örneklendirilir.

10.A.7. Türk sanat müziği ve dinî müzik eserlerini dinler.

- Rast ve saba makamında bestelenmiş eserlere öncelik verilir.

- Dinî müzik eserleri dinletilirken inançlara saygı duyulmasının gerekliliğine değinilir.

10.A.8. Farklı müzik türlerine ait eserleri dinler.

- Türk dünyası, Uzakdoğu, Latin, Hint, Arap, İspanyol vb. kültürlere ait müziklerin dinlenmesine yönelik çalışmalar yapılır.

10. B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

10.B.1. Türk müziği usullerinin vuruşlarını tanır.

- 8/8'lik, 9/8'lik ve 10/8'lik halk müziği ve klasik Türk müziğindeki vuruş şekilleri tanıtılır ve örnekler dinletilir.

10.B.2. Türk müziğinin makamsal yapısını tanır.

- Türk müziği ses sistemi ve notasyonuna yönelik aşağıda istenilen tüm çalışmalar hem Türk halk müziğini hem de Türk sanat müziğini kapsamalıdır.
- Rast ve saba makamlarında kullanılan ses değiştirici işaretleri tanımaya yönelik çalışmalar yapılır.
- Rast ve saba makamlarını dizi, durak, güçlü, seyir, donanım vb.  zellikler bakımından tanır.

10.B.3. Yatay ve dikey tam dörtlü, tam beşli aralıkları tanır.

- Aralıkların  zellikleri (büyük aralık, k  k aralık) tanıtılır.
- Aralıklar ile ilgili işitme ve seslendirme çalışmaları yapılır.
- Aralıklar ile ilgili etkinlikler sadece öğrencilerin işitme duyularını güçlendirmeye (potansiyeline ulaştırmaya) ve sesleri ayırt etme yetilerini geliştirmeye yönelik olarak tasarlanmalı ve oyunlaştırılarak verilmelidir. Öğrenciler aralıklarla ilgili kuramsal olarak sorumlu tutulmamalıdır.

10.B.4. Bir diyezli ve bir bemoll  majör-minör tonaliteleri tanır.

- Tonaliteleri içeren örnek eserlerle seslendirme çalışması yapılması sağlanır.

10.B.5. Bileşik  l  leri tanır.

- 6/8'lik (3+3) ve 9/8'lik (3+3+3)  l  lerin ritmik yapıları gösterilir.

10. C. MÜZİKSEL YARATICILIK

10.C.1. Yarım bırakılan ezginin devamını kendi oluşturduğu ezgi ile tamamlar.

- Soru cümlesi hazır verilen ezginin cevap cümlesinin öğrenciler tarafından tamamlanması sağlanır.

10.C.2. Bileşik ölçülerden ritim eşliği düzenler.

- Bileşik ölçülere ait ritim kalıpları hatırlatılarak, dağarcığındaki uygun eserlere ritim eşliği yazma-uygulama etkinlikleri düzenlenir.

10.C.3. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

- Öğrencilerin kendi müzik çalışmalarını (beste, düzenleme vb.), bilgisayarlı müzik kayıt teknolojilerini kullanarak kayıt altına almaları sağlanır. Örneğin  ğrenciler bireysel olarak veya grup oluşturarak, eser ve çalışmalarını, nota yazım programları ile notaya

alma; müzik ve ses düzenleme programları ile de kaydetme ve düzenleme etkinlikleri yaparlar.

- İnternet ortamında müzik dinlerken siber güvenliğe ve etik kurallara dikkat edilmesi gerekliliği hatırlatılır.

10. D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

10.D.1. 17 ve 18. yüzyıl Türk müziğinin genel özelliklerini açıklar.

- 17 ve 18. yüzyıllardaki Türk müziğine ilişkin araştırma yapılarak elde edilen bilgilerin sınıfta paylaşılması sağlanır. Türk müziği tarihi hakkında bilgi edinilmesi, müzik eğitimi alanında yapılan gelişmelerin araştırılması (Enderun, mehter, mevlevihaneler) ve sunulması sağlanır.
- IV. Murat, I. Mahmut ve III. Selim gibi 17 ve 18. yüzyılların musikişinas Osmanlı padişahlarını müzikle ilgili olarak eserleri, yorumculukları ve fikirleri açısından tanır.
- 17 ve 18. yüzyılların önemli müzik şahsiyetlerinden Ali Ufk Bey, Kantemiroğlu, Hamparsum Limonciyan, Ercişli Emrah, Teslim Abdal, Dedemoğlu, Åık Kerem, Gevheri, Dertli ve Kul Himmet stadım gibi kişiliklerin Türk müzik tarihindeki yeri ve önemi vurgulanır.
-  İtr başta olmak üzere Benli Hasan Ağa, Hafız Post, Tanburi Mustafa avuş, Dilhayat Kalfa gibi 17 ve 18. yüzyıl bestecileri ve eserlerini tanır.
- 17 ve 18. yüzyıl Türk müziği sesli ve görüntülü kayıtlardan (fotoğraf, resim, video, ses kaydı vb.) yararlanılarak tanıtılır.

10.D.2. Derleyicilerin Türk halk müziğine sağladıkları katkının önemini açıklar.

- Derlemenin önemine değinilerek Türk halk müziğinin önde gelen derleyicilerinin ve onların yaptıkları "bilgilenme, yaratma ve yaşatma" alışmalarının önemi vurgulanır.
- rnek derleyiciler Bela Bartok, Rauf Yekta Bey, Muzaffer Sarısözen, Nida Tüfekçi, zay Gönlüm, Ali Ekber iek, Mahmut Ragıp Gazimihal, Ferruh Arsunar ve eserleri hakkında bilgi verilir. Kültürel değerlerimize sahip çıkmanın gerekliliği vurgulanır.

10.D.3. Türk müziği algılarını tanır.

- Türk halk müziği ve Türk sanat müziği algıları tanıtılır.

10.D.4. Batı müziğinde Barok ve Klasik Dönem müziklerinin genel özelliklerini açıklar.

- Barok ve Klasik Dönem müziklerinin genel özellikleri ve bestecileri ile ilgili araştırma yapılması ve bu bestecilerin eserlerinden oluşan dinleti düzenlenmesi sağlanır.
- Barok Dönem bestecilerinin (Antonio Vivaldi, George Frideric Handel, Johann Sebastian Bach, vb.) eserlerinden örnekler dinletilerek Barok Dönem müziğinin özellikleri tanıtılır.
- Klasik Dönem bestecilerinin (Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven vb.) eserlerinden örnekler dinletilerek Klasik Dönem müziğinin özellikleri tanıtılır.

10.D.5. Atatrkn güzel sanatlar içinde müziğe verdiği yeri ve önemi kavrar.

- Atatrkn müzik ve sanat hakkında söylediği sözlere yer verilir.

10.D.6. Müzik alanına ait ana ve yan meslekleri tanır.

- Müzik alanı ile ilgili ana meslekler (besteci, yorumcu, orkestra-koro Őefliđi, eğitmen, film ve oyun müziği besteciliği, müzik araŐtırmacısı, müzik teknolojileri uzmanı vb.) ve yan meslekler (Şarkı sözü yazarlığı, müzik gazeteciliği, müzik yapımcılığı, ıalığı yapımcılığı vb.) tanıtılır.
- Müzik alanına ait meslekleri tanımaya yönelik geziler düzenlenir.